

ВСТУП.

ПРО ЩО НАШ ПРОЕКТ

**ПОГЛЯД НА ІНДИВІДА У
РАДЯНСЬКОМУ МИНУЛОМУ**

МЕТА:

Дослідити місце
людини в умовах
радянського ладу, її
можливості для
самореалізації

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Варфоломій
Григоренко,
народився в селі
Пришиб у 1885 р. ,
учасник Першої
світової війни,
доброволець
синьожупанної
дивізії армії УНР,
організатор Просвіти
у селі Пришиб.

Павло Григоренко:
народився у селі
Старушківка у 1884
р. селянській сім'ї,
учасник Першої
світової війни, член
ВУЦВК, загинув у
селі Ревущина у
березні 1926 року.

ЗАВДАННЯ:

На прикладі односельців, двох рідних братів,
проаналізувати вплив на особистість різних
чинників: найближчого оточення, життєвих
обставин, соціального походження та
матеріального стану, історичних подій.

Брати Григоренки: з позиції психолога

Варфоломій

Чоло-розумний, знає як найефективніше діяти. Очі-не сидить без діла, жорсткість. Вуха-обдарована особистість. Ніс-твердість, стійкість. Вилиці-значний запас енергії, витривалість. Підборіддя-затятість.

Спільні риси особистості:

Сильна і яскрава особистість із твердими переконаннями, енергійна, рішуча та цілеспрямована, впевнена у собі людина. Має якості лідера.

Павло

Чоло-живе майбутнім, без огляду на минуле. Брови-серйозний підхід до життя. Очі-дисциплінованість. Вуха-різкість, грубість. Ніс-твердість. Підборіддя-целеспрямованість.

Індивідуальні особливості :

Варфоломій відрізняється від брата більшою мірою інтелігентності й обдарованості. Павло грубіший та простіший.

Брати Григоренки з позиції історика

Радянські історики замовчують окремі події, або висвітлюють їх не в повному обсязі. Це події, що пов'язані з боротьбою українців проти радянської влади, голод, сталінський терор.

ИСТОРИЯ
УКРАИНСКОЙ
ССР

7

УКРАИНСКОМ ССР
В ПЕРИОД ВОССТАНИЯ
И УПРАВЛЕНИЯ
СОДИАЛОГИЧЕСКОГО
ОБЩЕСТВА
[1921-1941]

Видання з історії Полтавського краю років незалежності детально висвітлює період визвольних змагань, складнощі боротьби в роки встановлення та утвердження радянського ладу.

Інформуємо, що вулиця Григоренка у с. Роботівка Пришибської сільської ради, названа на честь члена ВУЦВК Григоренка П. В., відповідно до пп. «є» п. 4 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» підлягають обов'язковому перейменуванню.

ПРИШИБ — село, центр сільської Ради. До Кременчука — 32 км. Залізнична станція Потюки — за 17 км. Дніпровський річковий порт — за 9 км. Населення — 748 чол. Сільраді підпорядковані населені пункти Вишневе, Горішні, Шляві, Кристинка, Пашьки, Роботівка, Шевченкове.
Колгосп ім. Ватутіна, центральна садиба якого містяться в селі, має 6478 га землі. Основні галузі господарства — рілляництво, тваринництво та овошництво.
У Пришибі є лікарня на 25 ліжок, середня і початкова школи, 4 бібліотеки, Будинок культури.
Село було позначене на шведських оперативних картах періоду Північної війни 1700—1721 років.
Після Великої Жовтневої соціалістичної революції в селі був створений спеціальний загін бійців для боротьби з бандитами. Проти німців і петлюрівців діяв партизанський загін на чолі з К. Г. Підустом-Шестрим та П. К. Тарасовим.
У Пришибі народився П. В. Фещенко — командир танкового підрозділу, Герой Радянського Союзу.

ви, вистави яких користувалися незмигучим успіхом.
Організатором "Прогресу" у Пришибі Кременчуцького повіту був Варфоломій Григоренко. Під час першої світової війни він пролітав 149

Віктор РЕВЕГУК. НАЦІОНАЛЬНЕ ВІДРОДЖЕННЯ ПОЛТАВСЬКОГО КРАЮ...
1915–1918 років перебував у німецькому полоні, в таборі для українських військовополонених, де брав активну участь у "Прогресі". В 1918 р. вступив добровольцем до сотні Українських Січових стрільців і в її складі боровся за волю України в часи Визвольних змагань. На еміграцію не пішов, а повернувся до рідної домівки, приховавши свою участь у боротьбі з більшовиками [6-а].

Віктор Ревегук

Єдиний з істориків, який згадує у одній зі своїх робіт ім'я Варфоломія Григоренка у зв'язку з його участю в організації Прогресу в селі Пришиб в роки Української революції.

НАЦІОНАЛЬНЕ ВІДРОДЖЕННЯ
ПОЛТАВСЬКОГО КРАЮ:
ТЕРНИСТИЙ ШЛЯХ ДО СВОБОДИ

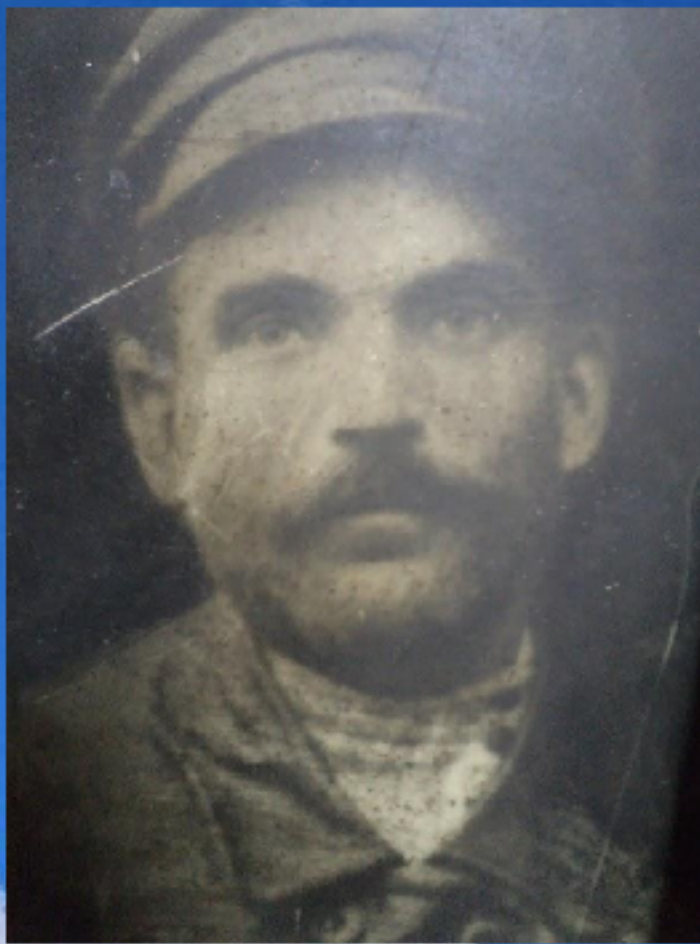

<https://classroom.google.com/c/MjA2Olg1M1I1UjNk3/m/NUQ0NzQ1N1E1MTQy/details>

<https://classroom.google.com/u/0/w/MjA2OTg1MTI0Njk3/tc/NDQ0NzMwOTY4NzZz>

Брати Григоренки: его-свідчення

Автобіографія П. Григоренка, 08.01.1926

Із автобіографії:
 "Мав бажання вчитися і провадив самоосвіту при грамотних і на військовій службі...
 Мав велике почуття до робітників. Мав велику тягу та бажання працювати для скорішого визволення пролетаріату від гніту...
 Маю гарний розвиток в веденні сільського господарства..."

Автобіографія П. Григоренка, 08.01.1926

Заява В. Григоренка до Бюро Кременчуцького мкп КПБУ, 1938

До Бюро Кременчуцького мкп КПБУ
 Заява
 В. Григоренка
 Я бувши членом партії з 1926 року. Вчився в школі з Кременчуцького державного університету. Після закінчення школи працював в сільському господарстві. В 1938 році мене звинувачують у тому, що я бувши членом партії, не виконав своїх обов'язків, а саме: не працював чесно, не шкодував себе і свого здоров'я... Іншого шляху в мене не було і немає, і не буде і я гадаю, що партія таких як я не карає, а якщо ошибся, то справляє і дає можливість працювати чесно і надалі."

Заява В. Григоренка до Бюро Кременчуцького мкп КПБУ, 1938

"Ті обвинувачення, вони є наклепницькими Я працював і працюю чесно і надалі бажаю працювати чесно, не шкодував себе і свого здоров'я... Іншого шляху в мене не було і немає, і не буде і я гадаю, що партія таких як я не карає, а якщо ошибся, то справляє і дає можливість працювати чесно і надалі". "

Брати Григоренки з позиції членів родини

Мені, тоді семирічному хлопцеві, були його дії дуже огидними, я його тоді ненавидів. Та і ясно, якщо батько комуніст, все ж його виховання впливало і на мене. (Спогад сина П. Григоренка, Володимира. 1994р.)

Я знала від своєї матері Уляни, що мого діда Павла вбили якісь бандити. коли він хотів вивезти сім'ю з того села, де вони жили (Ревущина) (Спогад онуки Павла Григоренка, Галини Граннікової)

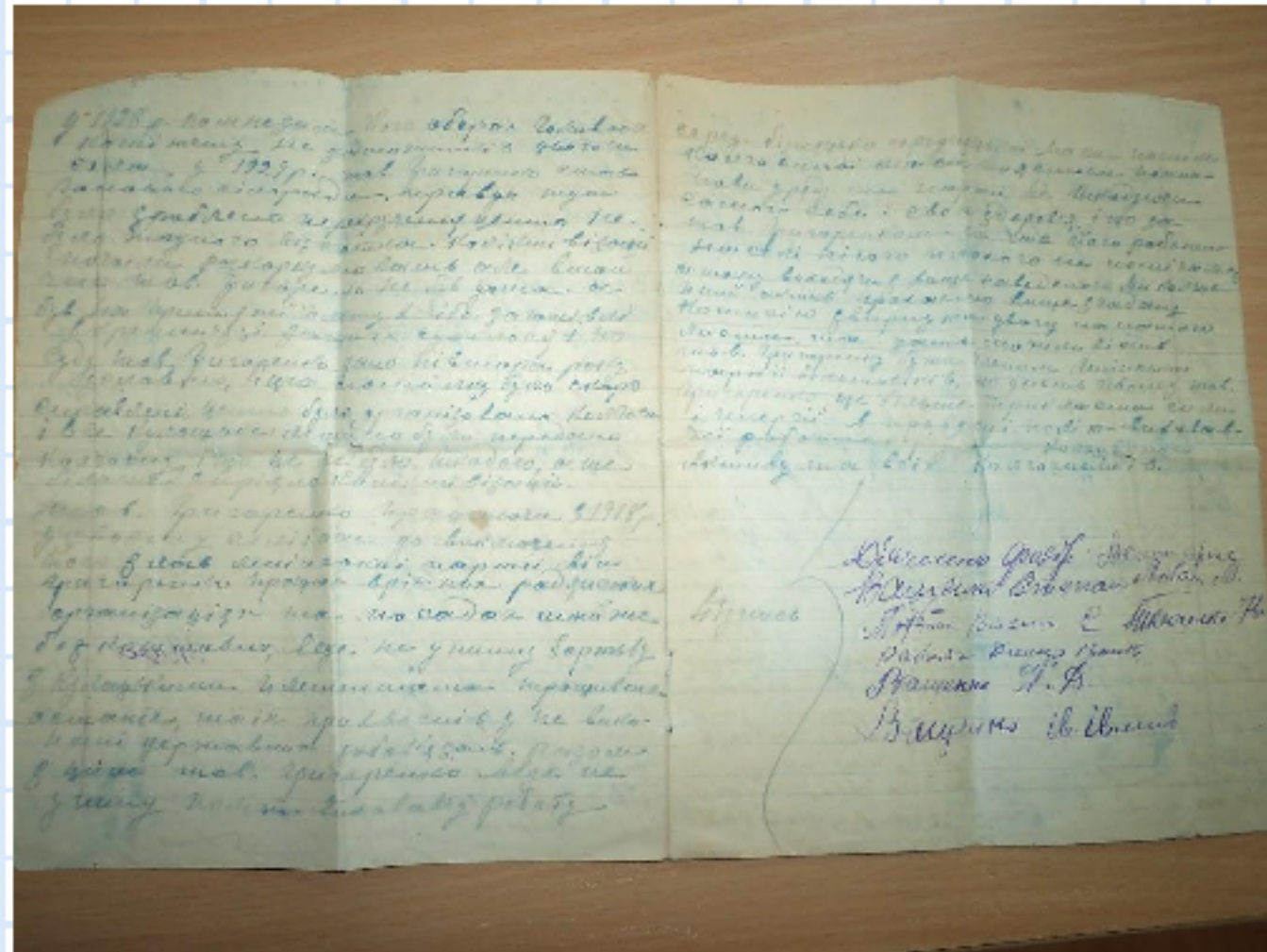
В. Григоренко в оточенні рідних. Фото з родинного архіву. до 1955 р.

Мама ніколи не розповідала про брата діда Павла, Варфоломія, але в селі люди говорили, що його арештували у 30-ті роки за щось. (Спогад онуки Павла Григоренка, Галини Граннікової)

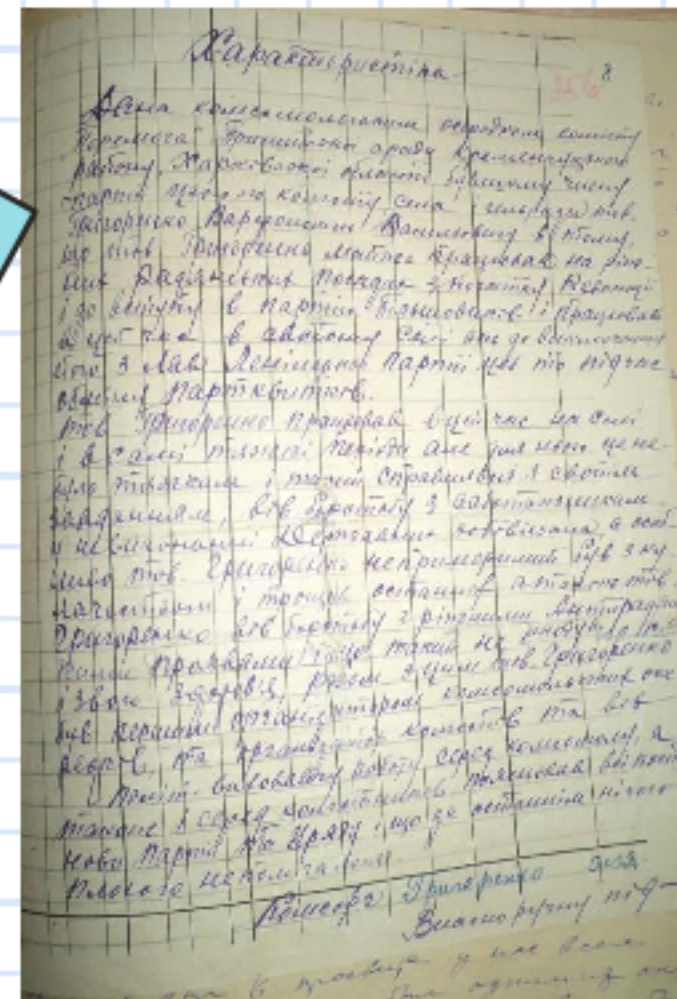
Відповідь діда на питання на допиті за що боровся? - "За вільну Україну", викликають величезну гордість, що в моїх жилах тече його кров. (Спогад онуки В.Григоренка, Надія Сакун)

Брати Григоренки з позиції односельців

Коллективний лист односельців на захист В. Григоренка. Свідчить про безмежну довіру та повагу, авторитет у односельців, готовність пожертвувати власною безпекою заради його порятунку.

Комсорг Оля Григоренко пише що В.Григоренко, на її думку, був відданий радянській владі, активно сприяв її заходам та вів рішучу боротьбу з її ворогами

Дуже били матір, тому що вона не говорила, де батько. Одного разу вона не видержала і побила Грищенка. Той їй нічого не зробив, але сказав, що вона це зробила дарма. (зі спогадів сина П.Григоренка)

"Бандити" не відповіли жорстокою розпратою на дії жінки, їх цікавив виключно її чоловік

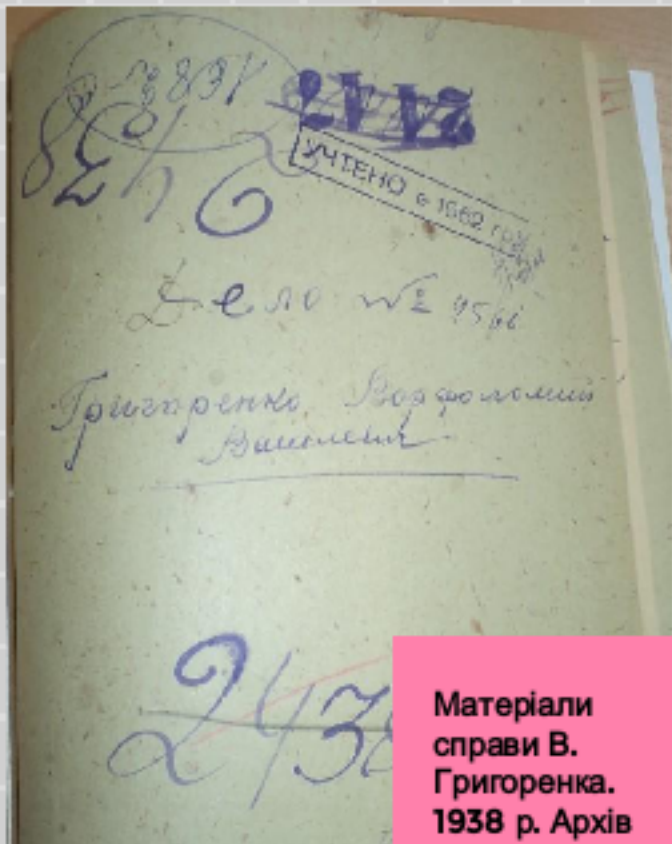
Вбивці Павла не приховували факту розправи над ним, демонструючи усім односельцям. Імовірно, що вони не сподівалися на їх осуд.

"... вони його прив'язали до кобили і тягли через усе село, а потім притягли до нас додому" (зі спогадів сина П.Григоренка Володимира, запис 1994 р.)

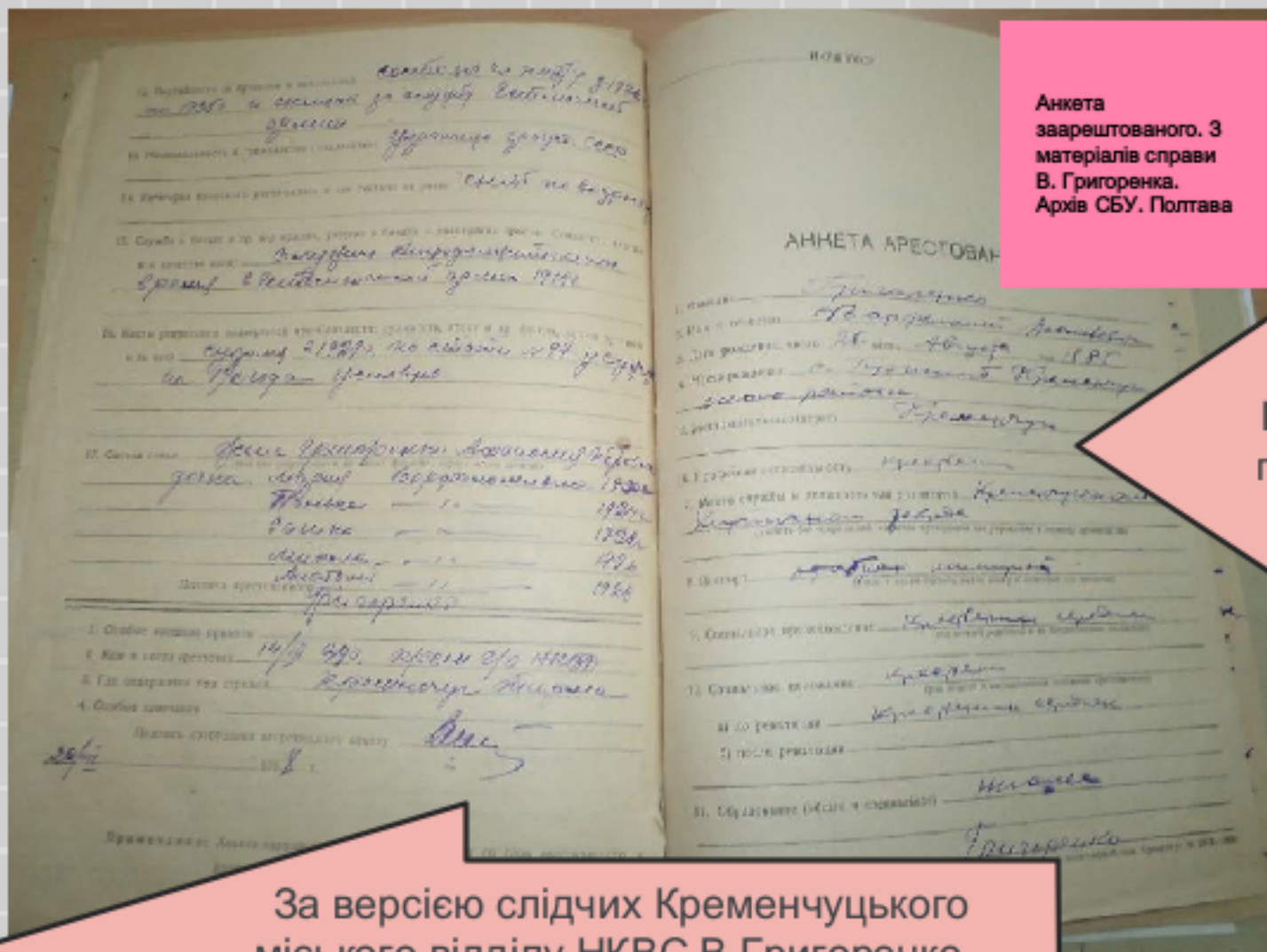
Брати Григоренки з позиції влади

Газета "ДІЛО"
№127 від
10.06.1926 р.
Львів

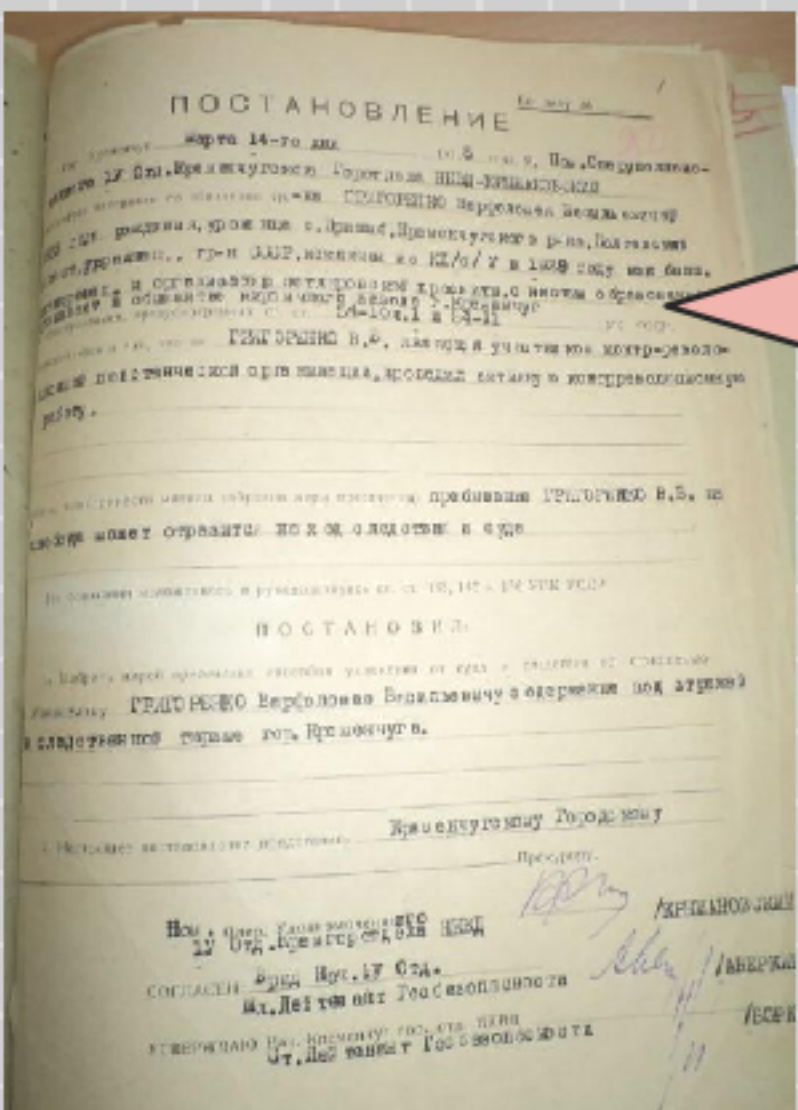

Матеріали справи В. Григоренка. 1938 р. Архів СБУ. Полтава

Анкета заарештованого. З матеріалів справи В. Григоренка. Архів СБУ. Полтава

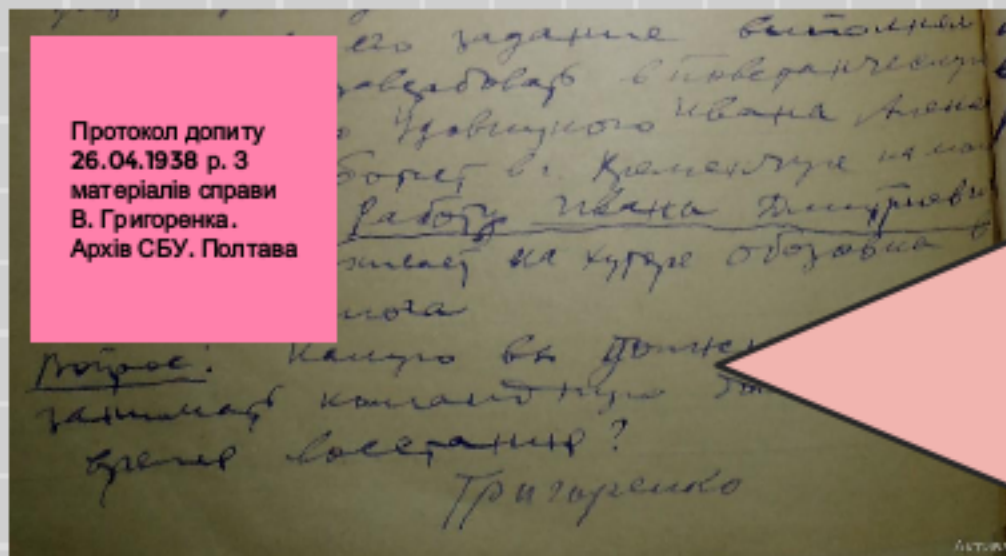
В 1918 р. служив добровольцем у Гетьмана, на Україну прибув из Германии с сотней сичевых стрельцов

Постанова про обрання запобіжного заходу (тримання під вартою) 14.03.1938 р. З матеріалів справи В. Григоренка. Архів СБУ. Полтава

За версією слідчих Кременчуцького міського відділу НКВС В Григоренко - учасник контрреволюційної повстанської організації

Голова ВУЦВК Петровський згадує у виступі на засіданні, що серед загиблих у боротьбі з петлюрівськими бандами членів ВУЦВК був Григоренко, голова районного комнезаму

Протокол допиту 26.04.1938 р. З матеріалів справи В. Григоренка. Архів СБУ. Полтава

В 1918 году я возвращался из плена (Германия), где я вступил добровольцем в сотню сичевых стрельцов Петлюровцев... (Підпис Григоренка)

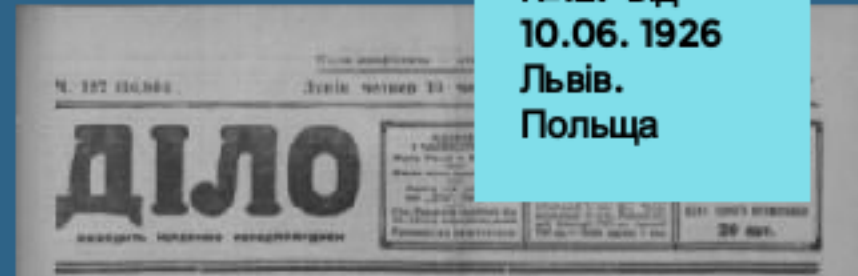
Газета "Наш
путь" №195
28.08.1925.
Кременчук.
УСРР

Брати Григоренки з позиції ЗМІ

Газета
"Свобода" №
від
Нью-Джерсі.
США.

Газета "ДІЛО"
№127 від
10.06.1926
Львів.
Польща

Обставини загибелі члена ВУЦВК
П. Григоренка 30 березня 1926
року під час облави на бандитів у
селі Пришиб з посиланням на
радянську пресу.

**ВБИВСТВО ЧЛЕНА
ВУЦВК-ТУ.**

В Кременчузькій окрузі в селі Пришибах вбили члена Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету Рад Павла Григоренка. Григоренко був членом ВУЦВК-ту від Кременчуччини. Він організував облогу на бандитів, як інформує радянська преса і переслідуючи їх вдерся в селі Пришибах до хати, в яку вони заховаляся. Бандити вбили Григоренка в хаті. Григоренко мав 42 роки. Вся подія мала місце 30 березня. Похорони Григоренка відбулися на кошт держави. У всій радянській пресі поміщено біографію вбитого. З неї довідуємося, що вбитий „до революції не належав до ніякої політичної партії, але мав велике почуття до робітників: року 1923 вступив до комуністичної партії в часі лєнінського набору по смерті вождя, щоб працювати на якнайскорше визволення пролетаріату з під гніту“. Між замітними датами в його житті відмічує радянська преса такі факти, як той, що в часі лютневої революції він Григоренко „розкладову агітацію серед солдатів російської армії проти уряду Керенського та проти імперіалістичної війни. Повернувшись до дому він у 1917 р. підняв своє село проти Центральної Ради й розпочав боротьбу за владу рад“. В липні 1925 р. вибрано його членом ВУЦВК-ту.

Падчерка.

Пришибська сільрада, Потіцького району, жодяко ставить до вищих сел свого участку. Головну увагу сільрада віддає селу Пришибу. А от, скажемо, до села Ерстівки відношення не уважає, про дільничну роботу в Ер-

стівці сільрада не дбає. Як вибирають куди кого, то все в Пришиба. Ну й дбається більше про Пришиб. Сільрада, в тебе не повинно бути падчерок. Селянши Преніп гдунько.

1925 р.

Місцева преса критично оцінює діяльність Пришибської сільської ради, засуджує її бездіяльність щодо навколишніх сіл та надмірну увагу центральній садибі - селу Пришиб

№ 488 Шиховлянської (с. Пришиб)
Заявляння.
Чи має право громадянин, позбавлений права голосу бути членом правління кооперації?
Відповідь.
Громадянин, позбавлений виборчих прав не мають права бути членами правління кооперації.

Селяни мають можливість отримати відповіді на свої питання через газету (1925 р.)

Участь П. Григоренка у організації односельців на боротьбу проти Центральної Ради у 1917 р.

— Вбивство члена ВУЦВК-ту. В Кременчузькій окрузі в селі Пришибах вбили члена Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету Рад Павла Григоренка. Григоренко був членом ВУЦВК-ту від Кременчуччини. Він організував облогу на бандитів, як інформує радянська преса, і переслідуючи їх вдерся в селі Пришибах до хати, в яку вони заховаляся. Бандити вбили Григоренка в хаті. Григоренко мав 42 роки. Вся подія мала місце 30 березня. Похорони Григоренка відбулися на кошт держави. У всій радянській пресі поміщено біографію вбитого. З неї довідуємося, що вбитий „до революції не належав до ніякої політичної партії, але мав велике почуття до робітників: року 1923 вступив до комуністичної партії в часі лєнінського набору по смерті вождя, щоб працювати на якнайскорше визволення пролетаріату з під гніту“. Між замітними датами в його житті відмічує радянська преса такі факти, як той, що в часі лютневої революції він Григоренко „розкладову агітацію серед солдатів російської армії проти уряду Керенського та проти імперіалістичної війни. Повернувшись до дому він у 1917 р. підняв своє село проти Центральної Ради й розпочав боротьбу за владу рад“. Ось і всі подвиги та заслуги Григоренка. В липні 1925 р. вибрано його членом ВУЦВК-ту.

Висновки

Обоє братів були потенційно успішними. Для їх самореалізації були необхідні передумови. Вони здатні були протистояти труднощам тому гідні поваги та наслідування.

№1

№2

Життєвий шлях обох братів по-своєму складний. Неможливо оцінити його однозначно. Окремі сторінки їх біографії містять суперечливу інформацію.

№3

Тема є цікавою та актуальною для мешканців громади різного віку, потребує додаткового вивчення та осмислення.

№4

Всі матеріали проекту :
<https://classroom.google.com/u/0/w/MjA2OTg1MTI0Njk3/tc/NDQ0NzMwOTY4NzZz>